

מנהיגות במשבר – מקרה הבוחן: 'המסע של ארנסט שאקלטון'

חלק זה של היחידה עוסק במקרה הבוחן המתאר את סיפור המסע של המשלחת בראשות ארנסט הנרי שאקלטון. אנו לומדים מקרה בוחן זה על מנת לנתח את אופן המנהיגות ההסתגלותית שהפגין שאקלטון.

חלק זה של היחידה ינוהל כדיון על המקרה ולכן חשוב שתכירו את הפרטים והעובדות של המקרה לפני כן. לפיכך, נא קראו את דף הרקע וההנחיות שלהלן והשתמשו בשאלות המנחות הכתובות מטה כהכנה לדיון. בנוסף, נא קראו את המאמרים המצורפים בסוף דף ההנחיות וכן צפו בסרטון [בקישור הזה](#).

רקע

לעיתים תכופות, בין אם בשלבי היערכות לפרויקט חדש, אירוע מרכזי או הכנה לקראת יישום של רעיון חדש, אנו פוסעים באזורים בהם הידע שלנו לגביהם אינו מושלם. לעיתים יש לנו מושג כלשהו לגבי הצפוי לנו בעתיד, אך פעמים רבות, בעצם כמעט תמיד, אנו נתקלים בהפתעות לאורך הדרך. כיצד נוכל להתכונן ולהתארגן מראש? את מי נצטרף למסע - בעלי אילו כישורים וציוד? ובמקרה של הפתעה, כיצד נגיב בו ברגע - בהנחה שלא ניתן להמשיך ולהתקדם כפי שתכננו מראש?

בחלק זה של היחידה נבחן את סיפורה של משלחת בראשותו של ארנסט שאקלטון, שיצאה למסע באנטרקטיקה באוגוסט 1914 במטרה להיות הראשונים לצלוח את היבשת.

בעיני שאקלטון, המסע לאנטרקטיקה היה היעד הגדול האחרון שנותר לחקור על פני כדור הארץ. אך עוד לפני שהגיעו לחופה של היבשת, נתקלה הספינה בתוך כמות אדירה של קרח והחלה בהדרגה לשקוע. מה שהתלווה לכך היה תהליך ארוך של חילוץ והצלה של הצוות, המאמץ להשאיר את כולם בחיים על הקרחון, ולבסוף המסע הארוך לאורך הים המאטגר בעולם על מנת להגיע לציוויליזציה. מקרה זה הינו אחד הסיפורים המרתקים ביותר על התמדה ועמידה בקשיים.

נתחיל את הדיון בבחינת המהלכים, שלב אחר שלב, מרגע ההכנות למסע, דרך פגיעת הספינה בקרחון - תוך התמקדות בפעולות, התנהגויות ויכולות שהפגין שאקלטון (ואחרים) שיוכלו להעיד על סיבות להצלחת הבאת כל חברי המשלחת הביתה בשלום.

שאלות מנחות

1. האם לדעתך שאקלטון היה מנהיג אפקטיבי במסע אל הלא נודע?
2. מהן ההתנהגויות והפעולות המרכזיות שביצעו שאקלטון ואחרים שתרמו בעיניך לחזרת המשלחת בשלום?
3. אילו עקרונות מרכזיים של מנהיגות הסתגלותית (שנלמדו בשיעור הקודם) ניתן ללמוד מההתנהלות של שאקלטון במקרה זה?
4. חשבו על סיפורים נוספים, כאלו שהסתיימו ו/או לא הסתיימו בהצלחה, על מסעות אל הלא נודע. אילו פעולות הכנה הן היעילות ביותר בעיניכם? אילו צורות התארגנות הן המוצלחות ביותר? כשצצו הפתעות- אילו אמצעים אפשרו לקבוצות הללו להמשיך ולהצליח- ומה גרם לאחרים להיכשל?
5. אילו מסרים ניתן ללמוד מהמסע של שאקלטון אל הלא נודע, שרלוונטיים לארגון במאה ה-21 המתמודד עם סביבה כלכלית-חברתית המשתנה במהירות?